

stava porok; in upamo, da smemo to postaviti za začetek novega sistema pozdraviti. Kar se daje šolam, se ne bo pisarnicam in vradnijam sploh odrekalo. Če se to zgodi, bodo po eni plati ljudstva zadovoljne, po drugi pa ne bo državi ne le nobene škode, ampak le korist, ker se je bodo ljudstva s tem večjo ljubeznijo oklenile. Na Švicarskem so tudi trije narodi, pa veljajo povsod doma le domači jeziki; z enako pravico živi eden poleg drugega in Švajca se zavolj tega ni na tri kose razcepila, marveč se je okrepcala, opiraje se na zadovoljnost in ljubezen vseh treh narodov. Kar je v Švajci s tako lepim vspehom steklo, zakaj bi nek pri nas ne? Dvombe na stran! Zaupajmo vladi! Da ji pa moremo zaupati, nam priča nova postava, ktera se je začela že spolnovati ne le v privatnih šolah in ne le na Ogerskem, ampak tudi, kakor sem za Horvaško popred omenil, drugej, ker je tudi za druge dežele razglašena bila. In ker tudi nam Slovencom nihče ne brani, zavolj tega svoje najserčneje želje razodevati, je treba, da se ganemo bolj živo kakor do zdaj, da se vsaki oglasi, kdor imenitnost te reči razume; da vsaki, komur je za blagor države in za narodni napredek mar, poterdi, da je to, za kar se potegujemo, zares potrebno pravo in dobro, vsem v prid in nikomur v škodo, da je zares narodov želja, ker je narodov potreba. Vem, da se marsikdo še nad tem spotikuje, — al gorje nam, če se bomo vsake sapice ustrašili in se z bali vsakega malo bolj neprijaznega očesa, vsakega zamerljeja!

J. Terdina.

Kratkočasnice.

Kaj je zemlja? — Različni odgovori na to vprašanje.

Kaj je zemlja, mežnar? Pokopališče. — Kaj je zemlja, bogatin? Skleda za kup dnarja. — Kaj je zemlja, starec? Grob mladosti moje. — Kaj je zemlja, siromak? Lesovje za beraške palice. — Kaj je zemlja, mali fantič? Igrališče. — Kaj je zemlja, deklica mlada? Plesišče. — Kaj je zemlja, lenuh? Spavnica. — Kaj je zemlja, vojak? Bojišče. — Kaj je zemlja, kmetovavec? Veliko polje. — Kaj je zemlja, vdova? Dolina je solzá. — Kaj je zemlja, tergovec? Veliki sejm. — Kaj je zemlja, ti bolnik? Za me nič. — Kaj je zemlja, mornár? Morje je moja zemlja. — Kaj je zemlja, minister? Podnožje časti in slave. — Kaj je zemlja, pevec? Prašaj tička nad zemljó, kaj je njemu. — Kaj je zemlja, kralj? Posestvo moje. — Kaj je zemlja, kristijan? Pot k nebesami. — Tako odgovarja vsak po svoje.

Šmešnice pa vraže.

Kako je bilo to, da so pred godljo jedli, preden so prase zaklali?

Reven gostac je prase zredil. Da bi pa klavcu ne bilo treba kaj dati, je sklenil, da ga bode sam zaklal. Al naš možek tega ni znal; menil je namreč, da je dosti, mu le nož v vrat potisniti. Al prase ni hotlo poginiti, in je cvililo, da je cela vas slišala. So ga torej pustili, godljo skuhali, pojedli, in potem se le gostac po klavca gré, ki je klaverno prase v kotu svinjaka najdel in ga zaklal. — Kakor temu revežu se tudi drugim klavcom godí, da noža ne znajo v serce pahniti, ampak jim za pleče uide. Tako so verjetno pravili od vražnega moža, da je tekkel po žebel iz mertvaške truge, ker prešič ni hotel ali ni mogel poginiti, in mu ga je v možgane zabil. — Od nekega drugega pripovedujejo, da je prešič na smodišu rekel: „buh, buh“, in mu je skoraj iz smodiša všel, in več tacega po svoji nevednosti naredé taki terpinčniki uboge živali in potem pravijo: „ta je memo šel in mi je naredil, da ga nisem mogel zaklati“, in se lepe delajo, česar je le njih nevednost kriva.

Ravno taka je pri apnéncah. Apnéncarji, ki tega

dela ne razumejo, se s tem lepe delajo, da je kdo kaj v apnéncu zagnal in tako ogenj utopil ali pa iz peči zgnal. Pa vse to je slepotija in prazna vera. Vsako delo ima svojo vzanco, da se prav stori; kdor pa te vzance ali dela ne zastopi, pa je ne skuha. Pred nekaj leti smo jo tukaj žgali, pa je nismo skuhali. Zakaj ne? zato, ker je nje obok predebel bil, da ga ogenj ni mogel prežgati. Se toraj posname iz dozda rečenega ta nauk: Ako ne znaš praseta klati, prepusti to delo kakemu umnemu klavcu, in ne terpinči svoje uboge živali. Ako ne znaš apnénce žgati, to je, ako ne znaš visokosti peči in oboka k visokosti apnénce primeriti; ako ne veš, kje bi pri tleh duške naredil, pusti to reč, ne delaj si sramote in ne vganjaj vražne slepotije za pomoč priprostih ljudi.

S Šmartna na Tuhinjskem 3. prosenca. L. D.

Naprej! *)

„Naprej!“ to krepko je povsod vodilo,
Po katerem mora vsak se zdaj ravnati,
Odganjati če hoče revo, silo,
Če mar mu je pošteno kaj veljati!

„Naprej!“ nam kaže, kliče vsa narava;
Spod snega mlada cvetka se pokaže,
Zelen je kmali travnik in gošava,
In vse je polno cvetja vsake baže.

Izvirje malo prišumlja iz skale,
In dalje ko se vije, bolj se širi,
Narasereka se iz vode male,
Ki v silnem morji zadnjič se umiri.

Naprej popotniku serce le sili,
Naprej nam ukazuje vsako delo! —
Naprej tud' mi! ne bomo se mudili, —
Naprej, le berzno, krepko in veselo!

„Naprej!“ to naše zdaj naj bo vodilo,
Po njem se mora vsaki zdaj ravnati,
Odganjati če hoče revo, silo,
Če mar mu je pošteno kaj veljati!

A. Praprotnik.

Dopisi.

Z Dunaja 7. jan. B. — Radi ali neradi ločili smo se od starega leta. Kakošno da je bilo staro v obče in za vsacega posebej, menda še vsak dobro pomni; kakošno da bo novo, ki smo ga ravno kar nastopili, sam Bog vé. Pravijo in pišejo sicer, da se že v daljavi nekako oblači, da bo še huda ura, morebiti teh še več, z bliskom in gromom, in, kar je takih prerokovanj še več. Toda mislim, za vse to bo še vedno Eden skerbil, da se svet vendar tako hitro poderl ne bo. Da se pa navadno novi zgodovinski oddelki večidel nemirno in burovito snujejo, da se prerojenje v naravnem kakor tudi v zgodovinskem življenju z mukami sklepa in nenavadno godí, vé vsak, komur narava in zgodovina niste neznane. Da pa tu od tujih reči molčim, vzamem raji koj naše domače in sploh avstrijske v misel. — Unajna nesreča, pravijo, nam je znotranjo srečo pridobila. Kako to? po končani vojski so se vladarstvene moči k notranjim državnim zadevam obernile napraviti dobro notranjo vez zoper unanjo silo; — dobili smo o raznih zadevah nove postave, primerjene sedanjim časnim in narodskim zadevam in državnim potrebam sploh, kakor je na pr. postava o učivnem jeziku, postava v uradnem jeziku, postava za obertnijstva in rokodelstva itd. Od vseh strani,

*) Pesmico to našega častitega rojaka smo vzeli iz 1. lista letošnjega „Napredak-a“, zagrebskega časnika „za učitelje, odgojitelje i sve prijatle mladeži“, ki res tako krepko napreduje v poslu svojem, pa tudi v mili nam vzajemnosti, da ga še enkrat živo priporočimo vsem učiteljem našim, ki bojo v njem našli lepe zaklade za svoj poklic. Cena mu je po pošti za celo leto 3 gold. nov. dn., za pol leta polovica. Vred.

od bližnjih kakor od najdaljnih se je le čul radostin glas, s katerim so narodi novo postavo zastran obveljave narodnega jezika pozdravljali, (vesela priča, da so jo razumeli, dá! še več, da jim je bila že živo potrebna!) jo tolmačili in se je hitro poprijeli, ter jo v djansko, javno življenje vpeljati si prizadevali. Kdo pa se je pri tem početji černo kisló deržal, kdo zoperval? Tožiti moram tu najpred dunajsko novinarstvo, kar je vsemu svetu znano in so tudi „Novice“ in drugi pošteni časniki večkrat britko potožili. Le-to si je na vso moč prizadevalo, tej postavi jedro vzeti in samo razkavsane lupine narodom pustiti. Redkokrat je bilo kaj za nas rečenega; marveč vsi najeti pisarji so jo iz raznih krajev v eno mer trobili, da postava skoraj nikor nima terdnega stala, da se ne dá ne po čerki ne po duhu speljati (če pa, vendar le malokje!), z eno besedo, prezerli so nas, tudi prezreti hotli — in še dan današnji marsikteri časnik tako širokoustno piše, kakor da bi samo Dunaj poznal, in bi Dunaj bil Avstrija! Al popihala je od nekod huja bora, da se so jim nekako rožički omajali — in pomagalo je vsaj nekterim. Res, to je bilo sramotno obnašanja, pa je tudi sramotna pokora! Zdaj moram z veseljem naznaniti, da se v več časnikih zaporedoma kaj od raznih avstrijanakih narodov bere, od njih zadév in pravic, posebno pa od Slovanov, ki med vsemi največ štejejo in največ imajo po občnem spoznavanju svoje svete historične pravice v velikem cesarstvu. To je pač velik korak naprej! Kako se pa zdaj zastran jezika zediniti, da bo za vse prav in dobro in v pospeh prave narodske omike? Kar je bilo v tej zadevi v „Novicah“ brati, je bilo gotovo dobro in temeljito, in malokje s takim pridom dokazano — tedaj bo gotovo tudi narodu koristno. Išejo pa pomoči in potov, kako bi nenemške narode posebno z Nemci in z nemškim jezikom in vice versa té z unimi sprijaznili, da bi nehali ali vsaj se pomanjšalo očitno sovraštvo in merzenje. V tej zadevi je unidan „Wanderer“ (od ktere ga moram reči, da se je vedno še najbolj za enakopravnost narodov potegoval) obširen sostavek prinesel in dokazal, da bi se mogli, kjerkoli si bodi, tudi Nemci sploh enega nenemškega narečja naučiti, da bi bili potem tu ali tam pripravniki za službe v cesarskih uradnih in bi ne zajedali drugih in naroda, iz ktere ga rok kruh dobivajo itd. Tako, sklepa on, bi sčasoma mogoče bilo, po tej, gotovo da pravični poti, tisto silno hujskanje in merzenje pogasiti in strast umejiti, da se potem tolikanj lože lastna pravica dožene, — za državo pa bi bilo to gotova korist in z majhnim trdom bi bilo veliko dognanega, ker bi se tako saj za zdaj Nemci Nenemcom približali, in bi ne bil naš delež le terpeti in vedno le terpeti! — Slednjič pristavim tu sem še nekaj o učenju slovanščine na dunajskem vseučilišču, ker se mi zdi, da še ni nihče o tem v „Novicah“ nič spomnil. Slavni dr. Miklošič uči staroslov. gramatiko o Nestoru in slov. literarni zgodovini — vse po svoji navadni bistroumnosti, lahkoti in zanimivosti; gospod Šembera češko gramatiko, pisavo in literaturo, in gosp. Kavecki poljski jezik in literaturo; ruskega profesorja pa še vedno ni. Od drugih zadev drugikrat kaj, ako je bravcom ljubo. *)

Z Tersta 7. januarja. J. — Lanske „Novice“ so v svojem oglasniku št. 33 oznanile, da se v Ljubljani, pa tudi v Terstu itd. „Koledar slovenski“ za 1860 mehko vezan za 40 nov. kraje. dobiva. — Al to ni res; jaz sem mogel 45 kr. za-nj dati. Ni ravno toliko že za 5 kraje., pa dvojni dobiček je vendar le preveč bukvarju: eden od založnika in drugi pa od kupca! Taka se pa tukaj sploh vsem slovenskim knjigam poje; ni tedaj čuda, da se jih le malo speča. Res smo opeharjenja tukaj zlo vajeni, pa kaj hočemo, ker nas večkrat še clo skubenje doletí. Veliko petíc odleti s tem, da ljudje predragih bukev ne kupujejo, ne le založnikom, temuč tudi podpori slovenskega slovstva.

*) Bo vselej dobro došlo.

Vred.

Da bi pač kaka poštena slovenska duša prodajo slovenskih knjig v svoje roke vzela!

Z Cerknice 6. jan. A. O. — Veselo novico imamo povedati iz našega terga. Ljudomil gospod, od nas domá, poslednji čas bivajoč na Dunaji, je zapustil našemu tergu 3000 gld. st. dn. z namenom, naj se podpirajo z obrestmi te istine revni bolehní ljudje teržne soseske. Imenujemo pa ta prigodek veselo novico ne zato, ker dobí naša soseska lep denar, ampak zato, ker nam priča, da se še nahajajo usmiljeni ljudje, ki se spominjajo svoje ljube domovine in njenih revnih, v tem, ko so njih rojaki že davno na-nje pazabili. — Vpraša se pa zdaj: Kako naj se obrača z denarjem velikodušnega oporočnika, da se doseže njegov blagi namen najgotoviše? V tem si nismo vsi enacih misli. Nekteri menijo, naj se izroči vsa istina (ves kapital) ubožni farni denarčici, in njene obresti naj se razdelé vsako leto po navadi med ubožne bolehne sosesčane; nekteri pa menijo, naj bi se ustanovila stanovitna zdravniška služba v Cerknici, in obresti te istine naj bi imel zdravnik za letno plačilo, zato pa bi moral vse domače revne bolnike zdraviti. Teh, kateri mislijo in svetvajo tako, je velika večina, ker prvič: se spolnijo tako natanko želje blazega dobrotnika, in drugič: bi bila ta naredba neprecenljiva dobrota ne le za naš terg, ampak za vso cerkniško veliko in mnogo obljudeno okolico. Ako zbolí zdaj kdo, — mora, ako ima s čem, deleč poslati po zdravnika, ali pa izročiti se brezvestnim mazačem, potem pa bi bila pomoč vsakemu, revnemu in premožnemu pri rokah. In kaj bi pomagalo bolehnemu revežu nekoliko krajcarčkov, ki bi ga doleteli iz teh obresti razdeljenih med posamezne, ako pa nima zdravniške pomoči? Da se zatara plevel, se mora s korenino izruti; ne boš ga pa zaterl, če mu smukaš le posamne peresca. Bolezen pripravi še toliko pridnega človeka ob zaslužek, in če terpi delj časa, mu sprazne mošnjo do zadnjega reparja. Ako pa umerje oče ali mati, ker se mu v bolezní ni pomagalo ali pa ne prav zavolj pomanjkanja zdravnika, je nesreča in revšina stokrat večja. Ubožna denarnica jim pač zamore pomagati za par dní, zdravniška pomoč pa bi bila otéla otrokom očeta rednika za vselej, ter odvernila od njih nemilo revšino, v kateri zdihujejo zdaj. V tem primerljeji je podobna pomoč iz ubožne denarnice deski na morji, ktere se oklene človek potem, ko se je razbila barka, da si ohrani življenje še nekaj hipov, ko bi bil pa vodnik barko prav vodil, bi bil srečno prijadral do namenjenega kraja. To veljá le sploh. Memo tega moramo po moči ustreči zapustnikovim željam. On hoče podpirati bolehne in bolne reveže; dajmo jim toraj zastonj zdravniško pomoč, da ozdravé, ker ozdraveti je prva in poglavitna želja bolnikov — tudi revnih. Zdravnik bo vedno živa priča oporočnikove dobrotljivosti, in lepšega spominka mu hvaležni njegovi rojaki ne moremo postaviti drugač, kakor da pomagamo revnim bolehnim k zdravju. *)

Z Ljubljane. Z veseljem vidimo, da dunajski nemški časniki, čeravno nosijo naslov „Gleiches Recht für Alle“ na čelu, kateri dolgo niso hotli nič vediti od pravic slovenskih narodov avstrijskih, malo po malo vendar začenjajo spoznavati, da, kar je Bog dal narodom, jim ljudje ne morejo vzeti. Tako smo radostni brali unidan v „Ost. D. Post“ hvalo ministerskega ukaza, ki političnim uradnikom v Krakovu velevala rabo poljskega jezika v besedi in pismih, ki grejo iz cesarskih kancelij do ljudstva, in celó resnično je, kar na koncu tega sostavka pravi,

*) Če bi smeli ktero vmes reči, bi tudi to svetovali, ker urna pomoč zvedenega zdravnika je gotovo več vredna kot 150 med revne bolnike leto in dan razdeljenih goldinarjev. Če je le eno gospodinjstvo kmali spravil na noge, ki bi bila brez njega dolgo hirala, in le eni kajži smerti otel očeta, ki s svojimi žuli živi hišo, je že to dobrota, ki preseže 150 gold., s kterimi se ne nadomesti ne oče ne mati če tudi revne kočé.

Vred.

rekoč: „Ta ukaz je po vsem tako hvale vreden, da se je le čuditi, zakaj je bil dan samo za okolico krakovsko, ker nihče ne more tajiti, da ravno tiste napake, ki jih je ministerski ukaz tako resnično odkril, se nahajajo po vseh deželah avstrijskih, kjer bivajo nenemški narodi. Ker ne moremo misliti, da zraven Italijanov imajo le Poljci tako srečni biti, da velja njih jezik v kancelijah, se moremo nadjati, da za Krakovo dana postava bo po vseh drugih avstrijskih deželah veljavo zadobila“. Temu pristavimo mi le za svojo stran, da, če je kje potreba, da se vpelje domači jezik v tiste kancelije, ki imajo z ljudstvom opraviti, je to tudi potreba pri nas na Slovenskem, ker vse to, kar ministerski ukaz zastran krakovske okolice govori, je do pičice tudi tožba pri nas, kar so „Novice“ že tolikrat po naštetih skušnjah si dokazati prizadevale. Čista resnica je, če rečemo, da „Novice“ niso namestnice kake prenapete stranke, ki le svojo utopijo trobi, ampak da so besednica jedra slovenskega ljudstva, ki skozi „Novice“ govori. Razširjene po okrajnah vseh slovenskih dežel in z dopisi podpirane od vseh stanov, niso skozi 17 let in tudi v viharjih časih leta 1848 nobene rekle, ki bi jo imele danes preklicati; za kar so se poganjale, je bilo vselej državi in ljudstvu v prid. In za to se poganjajo še danes, nikoli preskočivši vojne pravice in resnice in ne gledé ne na desno ne na levo.

Z Ljubljane. Družba miloserčnih ljubljanskih gospá, ki se je pod vodstvom Njih eksc. grofije Chorinske osnovala ob času vojske, je dala te dni na znanje, da je v vsem skupaj za okrepčanje popotnih ranjenih ali bolnih vojakov nabrala 8014 gld.; 6714 gld. je obrnila za ta cilj in konec; iz ostalih 1298 gold. pa se bote napravile milošini po 80 gold. za dva krajnska invalida vsako leto. — Slišali smo, da je te dni prišel ukaz, da se zavoljo vojskinih homatij lanske leto opuščene dela za osušenje ljubljanskega močvirja (mahú) in pa za povečanje ljubljanske bolnišnice letos morajo začeti. — Blizo bolnišnice bomo gotovo kmali zagledali novo veliko in lepo hišo; gospod Kalister, ki je Peškotovo kočico z velikim prostorom za 21.000 gold. kupil, je vés mož zato, na najlepšem prostoru, kjer se stikate koroška in dunajska velika cesta, novo krasno poslopje postaviti.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Z Dunaja. Po najvišjem cesarskem sklepu ima gledé na potrebo, da se vprihodnje v vseh rečéh varčno gospodari in nepotrebni stroški odvernejo, deželno vladarstvo v Salzburgu jenjati in mala deželica se pod deželno poglavarstvo v Lincu postaviti; sicer pa ostane vojvodina salcburška kronovina za-se in bo tudi svoje lastno deželno namestništvo imela. Prihodnji predstojnik politične gospodarske se bo imenoval „Landeshauptmann“ (deželni glavar). Kdaj bo nehala tukajšno deželno poglavarstvo, bo pozneje oznanjeno. — Po tem izgledu bo gotovo še več drugih majhnih dežel na versto prišlo, ker s to preuredbo se bo res dosti državnih stroškov odvernilo.

— Po cesarskem sklepu od 23. dec. izvoljena komisija za državni dolg se je 4. dan t. m. ustanovila; drugi dan se je poklonila cesarju, ki so jo preprijazno sprejeli in upanje razodeli, da bo važno svojo nalogo na vsako stran dobro spolnila.

— Po najvišjem cesarskem ukazu od 27. dec. p. l. ima zavolj ložjega in boljega vodstva cesarska armada vprihodnje 80 regimentov pešcov šteti namesto dozdanjih 62; al vsak regiment naj ima le 3 batalijone namesto prejšnjih 4; ob času vojske se bo vsakemu polku dodala še ena depot-divizija; grenadirji nehajo vprihodnje popolnoma. Po tej novi preuredbi, ki se ima začeti 1. svecana, ima

stan armade ob vojski stanoviten biti, — ob miru pa se bo po potrebi število zmanjšalo ali pomnožilo; zdaj bo en regiment v vsem skupaj štel 1570 oseb (poprej jih je imel 2830); poprej je 62 regimentov pešcov ob miru štel 175.460 vojakov; zdaj se bo to število zmanjšalo, ker cela armada pešcov bo vprihodnje le 125.600 vojakov imela.

— „Wiener Zeitung“ preklicuje novico, ki jo je prvi prinesel časnik „Allg. Ztg.“, da se je nekoliko visoke gospode, ki cesarja služi, odpovedalo plačilu in da v podporo mnogih v penzijo djanih zasluženih uradnikov hoče zastonj služiti. „Wien. Ztg.“ pravi, da ne samo imenovani gospodi, temuč vsak Avstrijan, kateri je premožen, bi daroval še kaj več kakor toliko, ako bi sila bila, al noben bi ne bil tako prederzen, da bi se vtikal v kaj, kar spada v oblast cesarjevo.

— Časnik „Ost. D. P.“ piše, da oklic nove postave, po kateri si bojo mogli tudi judje povsod zemljiša kupiti, se je nekoliko zakasnil. Ravno se državno svetovavstvo (Reichsrath) posvetuje o nji.

— Nabera prostovoljnih vojakov za papeža bo konec tega mesca končana. Dva batalijona, vsak po 750 dosluženih avstrijskih vojakov, sta že gotova; za 3. in 4. batalijon dohaja mnogo prostovoljcev iz različnih dežel. Naberališče je v Meidling-u.

— Hišni in hišno-činžni davek v našem cesarstvu, katero šteje v vsem skupaj hiš okoli 4 milijone in pol, je znesel lanske leto blizo 12 milijonov goldinarjev.

— 187 koledarjev ali pratik je prišlo za letošnje leto v našem cesarstvu na svetlo: Na Dunaji 44, na Českem 36 (19 českih, 17 nemških), na Ogerskem 30 (23 madžarskih, 7 nemških), v Galiciji 12, na Horvaškem 4, na Krajnskem 4, na Koroškem 1, na Štajarskem 12, v serbski Vojvodini 5 itd.

— V našem cesarstvu izhaja letos v vsem skupaj 284 časnikov: 90 političnih, 194 nepolitičnih.

— Po najvišji prerajtbi holandskega zvezdogleda Bomme-a v Midelburg-u ima tista repata zvezda (komet), o kateri se pripoveduje, da je nemškega cesarja Korl-na V. v samostan spravila, letos do mesca avgusta (velikega serpana) se prikazati; danú pa, kdaj se bo prvič vidila, se zvezdogled ne upa za gotovo povedati.

Z Tersta 5. jan. — Še na drugem mestu žuga gora udreti se. Železnica do Nabrežine bo po tem takem še delj časa zaperta.

Z Krakova. Časnik „Przegląd powsz.“ piše, da enak ukaz, ki je došel krakovskemu deželnemu poglavarstvu zavolj uradnega jezika, je sprejelo tudi dež. poglavarstvo v Lvovu (Lemberg-u) le s tem razločkom, da v izhodni Galiciji se sme razun poljskega jezika tudi rusinski jezik rabiti, toda v pismih z latinskimi pismenkami, ne pa s cirilskimi ali ruskimi.

Z Ogerskega. Homatije zastran pravic protestantske cerkve začasno mirujejo. Vse je zdaj rado vedno, kaj bo vlada storila nasproti upora, ki ga je večina ogerskih protestantov zoperstavila cesarskemu patentu. V slovanskih in nemških protestantskih občinah pa pa se novi cerkveni red po postavah ces. patenta malo po malo že mirno vpeljuje. Poslednje novice pravijo, da v Kašavi je pravda zoper glavarje Kežmareškega upora sklenjena in prejšnji c. k. dvorni svetovavec žlahni Edvard Zsedenyi je zavolj motenja javnega pokoja obsojen za 4 mesce v ječo, pastor Madaj na 2 mesca, profesor Palkövi pa tudi na 4 mesce; poslednja dva se bota mogla verh tega še vsaki teden enkrat postiti.

— V vasi Nyregyhazi so o Božiču v neki kmečki hiši zasačili 20 let starega fanta, ki je bankovce po 100 gld. ponarejal; mašina je bila precej dobro izdelana, toda bankovcev še ni nič naredil.